

СЕКЦІЯ «МІЖКУЛЬТУРНА ТА ПРОФЕСІЙНА КОМУНІКАЦІЯ ІНОЗЕМНИМИ МОВАМИ»

УДК 378.048.11 + 004:(811.11-26)

Брутман А.Б.¹

Полежасв Ю.Г.²

¹ канд. екон. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

² канд. наук соц. ком., доц. НУ «Запорізька політехніка»

ВИКОРИСТАННЯ МЕРЕЖЕВИХ РЕСУРСІВ ТА ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ В УМОВАХ КАРАНТИНУ

Сьогодні використання мережеских технологій та ресурсів є невід'ємною частиною освітньої практики з багатьох дисциплін, зокрема з іноземних мов. Саме залучення онлайн-матеріалів забезпечує мовне середовище в процесі викладання іноземної мови, створює умови для формування внутрішньої мотивації студентів до вивчення мов та допомагає подолати мовні бар'єри.

Викладачі іноземних мов вже більш як двадцять п'ять років працюють в умовах *blended learning* (замішане навчання), що базується на поєднанні викладання у традиційному навчальному середовищі в аудиторії з використанням мережеских ресурсів (використання інтернет-тестових систем, онлайн-платформ для підручників, сайтів з аудіо- та відеоматеріалами, мережескими словниками) для аудиторної, домашньої, самостійної та індивідуальної роботи здобувача освіти. Крім того, доволі часто викладачі використовують різноманітні платформи для роботи зі студентством та учнівством *Google classroom*, *Moodle*, електронну пошту, різноманітні месенджери на кшталт *Discord*, *Telegram*, *Viber*, *WhatsApp* та платформ для відеозв'язку *Skype*, *Zoom* тощо. Ці платформи використовувались як додаткові інструменти в управлінні освітнім процесом та активації взаємодії студентів, формування різноманітних компетенцій учнів, що виходили за рамки навчання іноземної мови.

Однак ця ситуація докорінно змінюється під час карантину, коли сам процес навчання переходить у інший режим – онлайн або дистанційну форму навчання. Процес взаємодії студента та викладача відбувається в інформаційному середовищі, яке раніше було лише допоміжною ресурсною базою та використовувалось як один із засобів навчання та мотивування до взаємодії. Відповідно постають нові виклики перед викладацьким загалом, студентством, учнівством, батьками та управліннями в освіті. Це актуалізує дослідницький та професійний інтерес до організації процесу викладання іноземної мови, мотивування студентів до навчання, активації взаємодії між

учасниками процесу, моніторингу якості освіти та створення ресурсної бази для викладання в нових умовах.

Однією із ключових проблем є вибір форми навчання, адже управлінці в сфері освіти доволі часто вживають терміни «онлайн-освіта» та «дистанційна освіта» як тотожні. Однак у Законі України «Про освіту» взагалі відсутній термін «онлайн-освіта», а тлумачення терміна «дистанційна освіта» є доволі розлогим та не відповідає викликам сьогодення, розуміється лише як інституційна форма здобуття освіти на противагу очній (денна, вечірня) та заочній. Саме ця законодавча лакуна створює перепони в процесі викладання різних дисциплін. Навчання іноземної мови взагалі не можливе у вищезгаданій формі, адже необхідно формувати комунікативні навички, що дуже складно без прямої взаємодії з викладачем та іншими студентами.

Навчання іноземної мови повинно відбуватись у форматі живого спілкування з використанням інтернет-технологій, як-от: Discord, Telegram, Viber, WhatsApp, Skype, Zoom тощо. Вибір комунікативної платформи залежить від потреб цільової аудиторії та кількості учасників. Приміром, використання Zoom дозволяє вступати в дискусію усім учасникам сесії, є можливість поділу на групи, демонстрації екрану. Можливість запису уроку дозволяє учасникам заняття робити самоаналіз помилок. Однак будь-яка з платформ є лише засобом для взаємодії. Педагогічна майстерність викладача – це здатність перетворити онлайн-заняття на повноцінний освітній продукт.

Саме тому стають у пригоді класичні ресурси, що використовувались під час blended learning. Для підліткової аудиторії це <https://learnenglishteens.britishcouncil.org/> (якісний багаторівневий ресурс на вдосконалення чотирьох основних мовних навичок, він стане гарним інструментом підготовки до іспитів відповідного рівня), <https://genius.com/> (мовний матеріал представлено на прикладі пісень) <https://en.islcollective.com/> (містить безліч цікавих та актуальних відеоматеріалів із завданнями). Сайт Британської Ради створив спеціальний ресурс у період пандемії Covid-19 learning support.

Вже знайомі сайти <https://www.bbc.co.uk/learningenglish/>, <https://breakingnewsenglish.com/> та <https://www.listenaminute.com/> гарантовано допоможуть підготуватись до онлайн-заняття з дорослою аудиторією та забезпечать якісним контентом. Також варто пам'ятати про використання мережевих словників та ресурсних баз їх сайтів. Навчання в режимі онлайн не повинно мати розбіжності з програмою, саме тому сайти та медіаресурси для підручників мають стати своєрідною Меккою для студентів та викладачів, наприклад My English Lab від видавництва Pearson. Це готові ресурси, що перевіряються автоматично і повністю відповідають програмі.

Для створення позитивної атмосфери рекомендуємо застосовувати такий ресурс, як <https://youglish.com/>, де ви можете продемонструвати

використання лексеми, яка здається студентам непотрібною або застарілою, на матеріалі відео, де її вживає видатний сучасник. Також доречним для зняття напруги використання таких сайтів з мовними іграми, як <https://classtools.net/>.

Залучення вищезгаданих платформ та ресурсів допоможе якісніше проводити заняття онлайн та стане ще одним кроком у розвитку цифрових навичок серед студентів, школярів та викладачів.